

# بررسی تاثیر غلظتهای مختلف تنظیم کننده‌های رشد بر جنبین زایی در کشت بساک گل مریم

نور محمدی نفیسه<sup>۱</sup>، آزادی پژمان<sup>۲</sup>، معینی احمد<sup>۳</sup>، مجیدی اسلام<sup>۴</sup>

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات تهران
- ۲- بخش بیوتکنولوژی مرکز ملی تحقیقات گل و گیاهان زینتی
- ۳- عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
- ۴- پژوهشکده تحقیقات بیوتکنولوژی کشاورزی ایران

گل مریم (*Polianthes tuberosa*) یکی از مهمترین گلهای شاخه بریده دنیا بوده که تنها به رنگ سفید می‌باشد و از آنجا که این گل فاقد گونه‌های خوبی‌شاندن نزدیک جهت استفاده در برنامه‌های اصلاحی می‌باشد، لذا بررسی امکان باززایی گیاه به روشهای اندام زایی یا جنبین زایی جهت ایجاد جهش‌های سوماتیکی و یا انتقال ژن در این گل برای معرفی ارقام جدید ضروری است. در این پژوهش امکان ایجاد جنبین زایی سوماتیکی در ریزنمونه بساک مورد بررسی قرار گرفت. غنچه‌های گل مریم به طول ۴-۵ cm و قطر حدود ۱ cm از سبله جدا شده و در محلول ۱/۵% هیپوکلرید سدیم به مدت ۱۰ دقیقه ضدغفونی شدند. سپس بساکها از غنچه خارج شده و در محیط MS حاوی (مل 2,4-D ۰/۴-۰/۸ M2/1-8) و برای ایجاد کالوس جنبینی قرار داده شدند. بهترین تیمار از لحاظ نوع و حجم کالوس تیمار ۰/۸ میکرومول D-۲،۴-۰ بود. کالوسهای حاصل به محیط MS حاوی تیمارهای کیتین (kin) در چهار سطح (مل ۰-۳ M) و نتالین استیک

اسید (NAA) در چهار سطح (مل ۰-۰/۶ M) جهت باززایی منتقل شدند. نتایج نشان داد که بیشترین تعداد کالوس قلبی از محیط MS حاوی ۳ میکرومول kin و ۱ میکرومول kin همراه با ۰/۲ میکرومول NAA بدست آمد پس از انتقال جنبه های قلبی به محیط MS بدون هورمون در یک سورد جنبه از دری مشاهده گردید.